

Felelősség

DUJ DZSÉNE ONLINE

1. szituáció: Egy roma nagymama és tinédzser unokája orvoshoz mennek, mert az unoka babát vár. A doktornő asszisztense egy fiatal roma hölgy. A találkozáson a résztvevők szembenéznek azzal a kérdéssel, hogy mi legyen a fiatal anya és a magzat további sorsa.

2. szituáció: A közmunkát kezelő irodában egy Széles úti cigány asszony nagyon szeretne azonnali megoldást nehéz helyzetére. Az elhúzódó beszélgetésre a sorban mögötte álló, szintén roma, de nem Széles úti asszony türelmetlenül reagál.

Én mint roma értelmiségi mivel tartozom a roma közösségnek?

Horváth Péter Krisztián – Menyhért Attila – Szalontai Evelin – Sztás Tamás (az MCC Roma Tehetség Program hallgatói, egyetemi polgárok)

Vannak kérdéseink, amelyekre nem lehet egyetlen, egyszerű választ adni. Minél többet gondolkodunk rajtuk, annál több új kérdés születik. Talán ez is ilyen. Mit tudunk adni a roma közösségnek? Roma értelmiségiként sokszor érezzük, hogy két világ között állunk. Az egyik oldalon a családunk,

a közösségünk és a gyökereink, a másikon pedig az egyetem, a munka és egy olyan közeg, ahol sokszor mi vagyunk az egyetlen romák a teremben. Néha könnyű megtalálni az egyensúlyt, néha pedig egyáltalán nem.

Sokan úgy gondoljuk, hogyha valaki tanul, diplomát szerez és értelmiségi lesz, akkor eltávolodik a roma közösségtől. Mi azonban arra jutottunk, hogy talán éppen ekkor kezdődik az igazi felelősség. Nem akartuk eldönteni, kinek van igaza, inkább megpróbáltuk megérteni egymást. Egyetértettünk abban, hogy a diploma önmagában még nem tesz valakit értelmiségivé. Az értelmiségi lét nem egy papírtól függ, hanem attól, hogyan gondolkodunk, hogyan viszonyulunk másokhoz és milyen felelősséget vállalunk. Először is a saját életünkért és a családjunkért vagyunk felelősek, de ha ezen túl is teszünk a közösségünkért, az valódi értéket jelent, tiszteletreméltó. Úgy gondoljuk, hogy diplomával a kezünkben példát mutathatunk azoknak a roma gyerekeknek, akik hasonló körülmények között nőnek fel, mint mi. Sok fiatal azért járja be ugyanazt az utat, mint a szülei, mert nem ismeri azokat a lehetőségeket, amelyek kitörést jelenthetnének. Elgondolkodtunk azon, hogy nekik is sikerülhet, nekünk sikerült! Hálásak vagyunk azért, hogy tanulhattunk, ugyanakkor fáj látni, hogy sokaknak ez ma sem adatik meg.

A társadalmi mobilitás lehetősége nem jelentheti az identitás feladását. Inkább azt kellene jelentenie, hogy mindenki ugyanazokkal az esélyekkel indulhat. Az oktatásban, a munkaerőpiacon és a társadalomban olyan feltételekre van szükség, ahol nem a származás határozza meg a lehetőségeket. Roma értelmiségiként feladatunk az is, hogy kiálljunk azokért a változásokért, amelyek hosszú távon egy igazságosabb és esélyteremtőbb társadalmat eredményeznek. A felelősség valóban létezik, de nem oldhatjuk meg mások helyett a problémáikat. Amit megtehetünk, hogy megmutatjuk a lehetőségeket, hogyan lehet továbbtanulni, milyen ösztöndíjak léteznek, vagy milyen utak vezethetnek egy biztosabb jövő felé. A döntést azonban mindenkinek saját magának kell meg hoznia. Hisszük, hogy a közösséghez tartozás nem attól függ, honnan indulunk vagy meddig jutunk el, hanem attól, hogy útközben mennyire maradunk hűek önmagunkhoz, a gyökereinkhez és egymáshoz. Nem kell mindannyiunknak ugyanazt az utat járnunk, és nem kell minden kérdésben egyetértenünk. De ha a tudásunkat, a tapasztalata-

inkat és a lehetőségeinket nemcsak saját magunkért, hanem egymásért is használjuk, akkor roma értelmiségiként nem eltávolodunk a közösségünk-től, hanem új módon kapcsolódunk hozzá.